

Radiopionier Hans Oosterhof is op 12 juni 2013 overleden. De meeste luisteraars kenden hem als Suhandi. De eigenzinnige radiomaker verzorgde zijn dagelijkse programma's bij Korsou FM op Curaçao, altijd op blote voeten. Suhandi heeft sinds 1945 bij veel Nederlandse omroepen gewerkt.

"Met het overlijden van Suhandi is een groot radiomaker heengegaan, een instituut. Eén van de meest trouwe partners van de Wereldomroep, sinds het begin. Begonnen in de Oost (Indonesië, Nieuw-Guinea) en later de West," schreef René Roodheuveld, voormalig correspondent op de Antillen en voormalig hoofd van de Caribische afdeling van de Wereldomroep, op Facebook. Eind 2006 maakte Roodheuveld een radio-interview met Suhandi over zijn leven als radiomaker in Oost en West en in Nederland.

KRO

In dat interview vertelt Hans Oosterhof onder meer hoe hij begon als radioman, in zijn geboortestad Dordrecht tijdens de oorlog: eerst met een illegale zender, later door gebruikmaking van een vrije lijn van de radiodistributie. Daarop werd zelfs Radio Oranje gerelayeerd toen werd aangekondigd dat de oorlog voorbij was. Daarna werd hij als 16-jarige de jongste omroeper van de KRO, als onderdeel van Radio Nederland in de overgangstijd. Hij werkte onder meer samen met cabaretier Jan de Cler en Jetty Pearl van Radio Oranje. Na anderhalf jaar vertrok hij naar Nederlands-Indië voor een opzienbarende loopbaan.

Indonesië

Bij Radio Batavia was men verguld dat hij ook in het bahasa kon presenteren. Oosterhofs pleegzus was ook omroeper, maar dan in dienst van de republikeinen, die overigens gebruik maakten van dezelfde studio's! De scheidslijnen tussen vriend-en-vijand waren in deze verwarrende periode net na de Tweede Wereldoorlog vaag en grijs. Hier in Indië kreeg hij van een toverdokter de naam Suhandi, wat hem van zijn steenpuisten deed genezen. Oosterhof werkte in deze tijd ook als radiocorrespondent voor de AVRO. Na de soevereiniteitsoverdracht ging hij naar de 'andere kant' en werkte voor de Indonesische staatsomroep. Naast zijn radiowerk schreef hij een kinderrubriek voor de Nederlandstalige krant De Nieuwsgier en in de jaren vijftig deed hij veel voor Indonesische kinderen in een weeshuis, was hij manager van een jeugdvoetbalelftal en organiseerde hij een jeugdcompetitie.

Door nieuwe spanningen tussen Nederland en Indonesië over Nieuw-Guinea werd Oosterhofs aanvankelijke vergunning om te repatriëren naar Nederland ingetrokken. Daarop ging hij werken bij de R.O.N.G. in Biak, precies in dat omstreden Nieuw-Guinea. Het was Nederlandse staatsradio, maar Oosterhof benadrukte dat hij alles kon doen wat hij wilde. Hij was programmaleider en omroeper, bij de Papoea luisteraars bekend als Ka Hans, en deed programma's in het Maleis en het Nederlands. Zijn programma 'Island International Club' was zelfs drietalig, geïnspireerd op het roemruchte Happy Station van de (voorlopers van de) PCJ/Wereldomroep. Ook toen Nieuw-Guinea werd overgedragen, eerst aan de VN en later aan de Indonesiërs, bleef Oosterhof nog korte tijd gewoon actief en werkte nu weer samen met eerdere Indonesische collega's.

Radio Veronica

Eindelijk terug in Nederland ging Hans Oosterhof onder meer voor de Wereldomroep werken. Willem van Kooten schrijft in zijn hommage aan Suhandi op Versgeperst.com dat hij daar "eigenlijk thuishoorde met zijn prachtige omroepstem en zijn ouderwets precieze, uitspraak van het Nederlands, prima voor de korte golf. Langzaam, langzaam, Hans Oosterhof had nooit haast. Ook niet als hij een radiotekst uitsprak."

Ook ging Oosterhof opnieuw voor de KRO werken, waar hij een Indonesisch programma wilde maken. Maar hij kreeg niet meer dan tien minuten zendtijd. Daarom klopt hij aan bij Radio Veronica, dat nog maar net in de lucht was. Van Kooten: "Eigenlijk hoorde Suhandi, meneer Hans, niet bij die jonge wilde piraten van Veronica, maar zijn persoon, en kennis van zaken werd op prijs gesteld. Hij moet zich aangetrokken gevoeld hebben tot de pioniersgeest bij Veronica: met beperkte middelen onder moeilijke omstandigheden radio maken."

In februari 1964 werd Suhandi zelfs de opvolger van Tony Vos als programmaleider bij Veronica. Volgens de kroniek van de stichting Norderney wilde Suhandi van Veronica 'een echt radiostation' maken en wordt hij omschreven als 'een radiomaker van de oude stempel': "Hij ging kinderprogramma's maken en programma's voor en over mensen uit Indonesië." Vanaf maart werd het programma 'Musik disinara sang suraya' uitgezonden dat als snel populair werd. Een maand later begon Veronica's programma voor de jeugd 'De Draaikolk' met 'Pietje Vitamine', "een creatie van Suhandi die hij maakte met behulp van het op dubbele snelheid afdraaien van zijn eigen stem. Later zou blijken dat die programma's verre van succesvol zouden zijn." Ook werd geprobeerd Antilliaanse en Surinaamse programma's te maken. Een Antilliaan die nogal slecht Papiaments zou hebben gesproken wekte de woede op van een zekere Stella Priest uit Amsterdam, die op de Hilversums Zeedijk haar beklag kwam doen. Hans Oosterhof zou vrij snel met haar in het huwelijk treden.

Suhandi nam destijds zijn programma's op in de Veronica-studio aan de Zeedijk in Hilversum, maar ook wel thuis in Dordrecht, weet mede-Dordtenaar Jan van Heeren: "Toen de Dordtse lokale omroep enkele jaren geleden een oproep deed aan Dordtenaren om hun herinneringen aan Veronica te delen, meldde zich de zoon van de melkboer die aan het Oranjepark bezorgde, waar Suhandi toen bij zijn ouders woonde. Af en toe hielp deze zoon zijn vader. Als kind keek hij erg op tegen 'de man van Veronica'. Dat ontging Suhandi ook niet en de jongen mocht binnen komen en in de studio kijken. Dat bleek gewoon de slaapkamer van Suhandi te zijn met daarin een bandrecorder, draaitafel en microfoon. Hiermee was de ruimte dan ook helemaal vol."

Curaçao

Na zijn huwelijk met Stella Priest verhuisde hij naar het eiland van zijn vrouw: Curaçao. Oosterhof wilde graag weg uit het natte, koude Nederland. Hij had nog overwogen naar Australisch Nieuw-Guinea te gaan maar het werden de Antillen. Daar was hij in naam ook

nog enkele jaren programmaleider van Veronica, omdat er geen opvolger was benoemd. Hij tekende nog stukken en bleef zijn programma maken, dat op banden naar Nederland werd gestuurd. Op Curaçao werkte hij voor Radio Hoyer en later was hij ook directeur van de schouwburg.

In 1976 startte hij zijn eigen radiostation: Radio Korsou moest de officiële omroep van de Antillen worden. Er bestond geen enkele publieke omroep in de West. De regering wilde zich er niet aan branden maar gaf Oosterhof wel een licentie, waarmee zijn particuliere zender feitelijk een 'nationale omroep' werd, die ook op Aruba en Bonaire te horen was. Hier leerde hij het radiovak aan veel mensen die later de Caribische redactie van de Wereldomroep zouden bemensen. Hans Hogendoorn herinnert zich dat Suhandi ook hier lang radiocorrespondent is geweest: 'Hans Oosterhof, AVRO, Curaçao'. "Maar de eindbestemming van Oosterhof was Korsou FM, zijn eigen radiostation. Eén van de mooiste plekjes op het eiland, op een heuvel, radiostation in een loods in de tuin, en een paar trappen op naar zijn villa, met een onvergetelijk uitzicht over de baai, 's avonds wemelend van de lichtjes."

Suhandi is 84 jaar oud geworden.

*André van Os,
13 juni 2013.*

Het interview van René Roodheuvél met Suhandi uit 2006:

http://www.wedoict.com/persbureaucuracao/sound/Suhandi_Eindejaarsinterview_2006.mp3

De hommage aan Suhandi door Willem van Kooten:

<http://www.versgeperst.com/nieuws/216951/ingezonden-hommage-aan-suhandi.html>